

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasna itd. šalju se napušticom ili položajem pošti, sredionica u Beču sa administraciju lista u Pulu.

Kad naručba valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, ako to javi odpravničtvu i u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Glasnik broja br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Naredna poslovica

Izdaci svakog četvrtka o podne. Neretkani dopisi se ne vraćaju, a nepodpisani ne tiskaju, a nebrankirani ne primaju. Predplata za poštarijomu stoji 10 K u obće, 1 na godinu 5 K za seljake, 1 na godinu 10 K za seljake, 1 na godinu 15 K za seljake, 1 na godinu 20 K za seljake, 1 na godinu 25 K za seljake, 1 na godinu 30 K za seljake, 1 na godinu 35 K za seljake, 1 na godinu 40 K za seljake, 1 na godinu 45 K za seljake, 1 na godinu 50 K za seljake, 1 na godinu 55 K za seljake, 1 na godinu 60 K za seljake, 1 na godinu 65 K za seljake, 1 na godinu 70 K za seljake, 1 na godinu 75 K za seljake, 1 na godinu 80 K za seljake, 1 na godinu 85 K za seljake, 1 na godinu 90 K za seljake, 1 na godinu 95 K za seljake, 1 na godinu 100 K za seljake.

Pejedinu broj stoji 10 h., kao stalni 20 h., koji u Puli, tili izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Legija i dr. prije J. Krmpotić i dr. e. (Via Giulia br. 11, kamionika se naslovljuju dva pisma i preplate

Odgovorni urednik i Izdavaatelj Jerko J. Madulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Petli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, 1. kat).

Poziv

na XVIII. redovitu glavnu godišnju skupštinu družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru koja će se držati u nedjelju, dne 28. svibnja 1911. u Buzetu.

Raspored: I. U 11¹/₂ sati pr. p. sv. misa na livadi (Fontana);

II. U 2¹/₂ sata poslije p. u prostorijama „Narodnog Dom“ skupština sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Čitanje zapisnika posljednje glav. skup.
3. Izvješće tajnika.
4. Izvješće blagajnika.
5. Izvješće nadzornog vieća.
6. Možebitni predlozi.

(Odnosno na posljednju točku dnevnoga reda, umoljavaju se ona p. n. g. skupštinari, koji žele na skupštini podneti kakav predlog, da to izvole pripočeti družbinom Ravnateljstvu barem tri dana prije skupštine).

Opatija, dne 1. svibnja 1911.

Ravnateljstvo družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru.

Hrvatsko-slovenski kandidati za carevinsko vieće.

Na sastanku središnjeg izbornog odbora političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri, držanom u Pazinu dne 1. maja 1911, saslušavši izvještaje o zaključcima, stvorenim na pojedinim sastancima kotarskih izbornih odbora **jednoglasno** su proglašeni ovi naši kandidati:

I. izbornom kotaru, pod koji spadaju izbornici sudbenih kotara Buzet, Pazin, zatim oni mjestnih občina Kopar i Milje (u sudbenom kotaru Kopar) g. profesor

Matko Mandić.

U IV. izbornom kotaru, pod koji spadaju izbornici sudbenog kotara Podgrad (občine Podgrad, Jelsane i Materija) te izbornici sudbenog kotara Kopar (občine Dekani, Dolina, Marezige, Očisla-Klanec i Pomjan) g. profesor

Matko Mandić.

U II. izbornom kotaru, pod koji spadaju izbornici sudbenih kotara Motovun, Poreč i Rovinj, zatim oni mjestne občine Vodnjan i Svetvinčenti (u sudbenom kotaru Vodnjan) g.

Dr. Matko Laginja.

U III. izbornom kotaru, pod koji spadaju izbornici Pule, zatim oni mjestnih občina Lošinj Mali i Osor (sudbeni kotar Lošinj) g.

Dr. Matko Laginja.

U V. izbornom kotaru, pod koji spadaju izbornici sudbenih kotara Buzet, Pazin i Labin te oni iz mjestne občine Barban (u sudbenom kotaru Vodnjan) g.

Dr. Matko Laginja.

U VI. izbornom kotaru, pod koji spadaju

izbornici sudbenih kotara Volo ko, Cres i Krk, te oni iz mjestne občine Lošinj Veliki (u sudbenom kotaru Lošinj) g. prof.

Vjekoslav Spinčić.

Izbornici Istre! Ovu trojicu narodnih mušava preporuča središnji izborni odbor, u kojem sjede Vaši povjerenici, najugledniji i najodličniji mušavi hrvatske i slovenske stranke iz čitave Istre. Njih kandidira rečeni odbor u ime Vaše u svih šest kotara Istre, jer imade našega naroda. Naših izbornika na hiljade i u onih izbornih kotarima, koja smatraju Talijani svojimi. I u tih kotarima treba da se digne na noge sve, što je našega roda i jezika. Tim ćemo pokazati, kako smo pokazali 14. maja 1907., i još sjajnije, da Istra nije talijanska zemlja, već da je ona ogromnom većinom naša, hrvatska i slovenska.

Tko se ne drži ugovora?

Čim su doznali talijanski listovi Istre i Trsta, da je „Središnji izborni odbor“ za Hrvate i Slovence Istre proglasio svoje kandidate za predstojeće državne izbore, u takozvanim talijanskim izbornim kotarima (I, II i III), stali su hjesomučno vikati, da se mi ne držimo ugovora, da smo vjerolomci, da nam se ne smije vjerovati, da posizemo u talijanski posjed itd. itd. Na te i takove strastvene i netemeljite prigovore odgovaramo mi posve hladno i razgovijetno:

Istra je podijeljena usljed kompromisa, stvorena povodom izborne reforme za carevinsko vieće u Beču u 6 izbornih kotara (t. j. u tri slavenska i u tri talijanska). Našoj pokrajini bijaše prvobitno namijenjeno polag broja stanovništva našeg i talijanskog 5 izbornih kotara, i to tri za Hrvate i Slovence a dva za Talijane. Tako je imalo biti na temelju razmjera stanovništva Istre po narodnosti. Nu u zadnji hip uspjele je tadašnjemu zastupniku Bartoli u izmoluškati još jedan zastupnički mandat — naime šesti za Istru, koji bi imao pripasti Talijanima. Taj zahtjev Talijana ne bijaše doduše brojem talijanskog stanovništva Istre opravdan, ali austrijska vlada zadovoljila je i tomu neopravdanom zahtjevu njezinih talijanskih Benjamina, kao što su to do sada učinile sve austrijske vlade.

Ali koja bijaše tomu posljedica? Odakle uzeti zakonu odgovarajući broj izbornika za taj šesti, dobio treći talijanski izborni kotar? Istarski Talijani nenadnose se ni sada u neprilici kao što se nenalaze nikada kada im valja otići nama koje pravo.

Oslanjajući se na službenu statistiku t. j. na svoj popis pučanstva od g. 1900. rekoše: te i te občine jesu čisto talijanske; u tom u tom kotaru imade toliko i toliko Talijana; iz tih občina te iz tih kotara treba stvoriti novi izborni kotar i taj imade pripasti Talijanima. Tako zasnovaše i stvorisše svoje izborne kotare pouzdajući se u takozvanu službenu statistiku. Na taj

način pritegoše u svoje izborne kotare toliko slavenskog stanovništva, koje je u statistici kao talijan-ko figuriralo, da smo ih u godinu 1907 spravili u sva tri talijanska izborna kotara — u izbor. Talijanskih izbornika u njihovim kotarima nema nimalo, a da bi bili mogli kod prvog izbora izabrati svoje kandidate. Za tog izbora pokazalo se nam, da su Talijani svoju izbornu zgradu na piešku gradili, ta su računali na svoju umjetno stvorenu statistiku, na svoj po-ve-kriveni popis pučanstva od g. 1900.

Taj službeni falsifikat osvetio mi se je grubo već kod prvih zbora od g. 1907. Naših izbornika u talijanskim izbornim kotarima pojavilo se za Talijane neadekvatno lako mnogo, da su hrvatski i slovenski kandidati u tim kotarima spravili gospođu Bartoli a, Bernati a i Rozzi a u izbor. G. Bernati a — kako je poznato — sramotno pobjegao a g. Bartoli a i Rozzi imali su svoj izbor da zahvataju službu izbora kršćanskih svećenika i statistikom

Ustavno hrvatsko-slovenske stranke nije dakle prekršilo ugovora kod izbora od g. 1907 kadino je postavilo svoje kandidate za umjetno stvorene talijanske izborne kotare, već se je poslužilo jedino svojim pravom znajući, da je naših izbornika na hiljade umjetno strpano na temelju falsificirane statistike u talijanske izborne kotare.

Taj dakle nemeće biti govora o kršenju ugovora ili izbornog kompromisa. Ta isti Talijani poslužite se istim pravom sa nama, da nekakzemo nikakrim izgledom na bilo kakav uspjeh. Ta oni su g. 1907. postavili svoje kandidate u hrvatske izborne kotare — Dra. Costantini-a proti prof. Spinčiću i V. Mraka proti Dr. Laginju i t. nitko s naše strane nije im radi tuga predbacio vjerolomstvo — premda su njihovi kandidati doživjeli sjajan uspjeh.

Medjutim, kad bi se htjelo govoriti o nepoštenom i sramotnom vjerolomstvu počinenom s Talijanske strane, bilo bi dosta spomenuti njihov infamni postupak za posljednjih zemaljskih izbora u hrvatskom izbornom kotaru u Puli. Ali čemu trošiti dalje riječi kad znamo, da se sav talijanski javni život u Istri temelji na prevary, slipeariji i vjerolomstvu prema našem narodu.

Izborni pokret u Istri.

Izborni sastanci.

Zemaljski zastupnici gg. Mandić, Pangere i Valentić dogovorise se u nedjelju nakon glavne skupštine „Koparske poslovice“ u Vanganelu (občina Marezige) da će tečajem ovoga mjeseca održavati slipearije javne izborne sastanke. I. U nedjelju dne 21. maja u 4 sata po podne veliku izbornu skupštinu za provinciju i hrvatskog tabora u Istri — sazvaljuju

zastupnici Mandić i Pangere na javnom trgu u Dolini.

II. U nedjelju dne 21. maja u 4 sata po podne sazvalju javnu skupštinu zastupnik Valentić i Dr. Brčić u istu svrhu „Pri Elerjih“ (občina Milje).

U četvrtak (na Spasovo) dne 25. maja sazvalju izborni sastanak u 4 sata po podne zastupnici Mandić i Valentić u Beretkih (občina Kopar) u prostorijama „Konsumna Društva“.

IV. U četvrtak dne 25. maja po podne sazvalje javni izborni sastanak zastupnik Pangere u Prevlaki (občina Dekani).

V. U nedjelju dne 28. maja u 4 sata po podne sazvalje izborni sastanak zastupnik Mandić u selu Malja (ob. Izola).

VI. U nedjelju dne 28. maja poslije podne sazvalju izborni sastanak zastupnici Pangere i Valentić u Krkavoh (občina Pomjan).

Tečajem mjeseca junija držati će se i daljnji izborni sastanci u I. izbornom kotaru i u sudbenom kotaru Podgrad.

Dne 21. mj. obitavati će „Izborni odbor“ iz Pazina sljedeće izborne sastanke:

1. u Čepcu kod jezera na 9 sati pr. je podne pred kućom Gđe E. ud. Kovacevic.
2. u Novacima Pazniskim iza mise pred crkvom, 3. u Sv. Lovreću Paznatičkom na 9 i pol sati u jutro kod sv. Križa.
4. u Baderni na 3 sata poslije podne pred kućom Ivana Pastorsca, 5. u Montroliju iza mise pred crkvom, 6. po mogućnosti u Sv. Ivanu od Šterne poslije podne. Mjesto i sat javiti će „Omnibus“ od subote.

Dne 22. t. mj. bit će javni sastanak u Zminju pred crkvom u 8 sati u jutro.

Iz Vrha kod Buzeta. U nedjelju, dne 17. t. mj. održavao se je i ovdje na Vrhu izborni sastanak. Mnogo je naroda (450 do 500 osoba) zadržljivo čekalo našu gg. iz Buzeta, da im rastumači stanje današnjih prilika u parlamentu u Beču i drugo. Kad je narod dočuo da će se i ove birati za zastupnikom g. Dr. Matka Laginju, sve je u jedan glas zaorilo: „Živio naš Mate Laginja!“

Na kraju svakoga govora odsvirala bi buzetka glazba „Sokol“ po koju nar. pjesmu. A što su radili naši Talijanci u to vrijeme na Vrhu? Svi su skoro pežno slušali naše govornike; samo njihovih rođja ne bijaše nigdje vidjeti.

Prošu nedjelju održavao je središnji izborni odbor javni sastanak u Gratišcu i Ceru kod Zminja; sastanak za Zminj se je odgodio za 22. t. mj. iz nepredvidljivih zapreka.

U Gratišcu počelo je zborovanje u 3 i pol sata poslije podne. Narodu rastumačilo se je spomen izbora u obće i parlamentarnizma, te borbe naših pradjeda za slobodan izbor kod zakonodaje.

Istomito je, da naš seljak najviše trpi od tene krivo je to, da si nezna pomoći jer nema nadbrazbe koja mu je danas neobhodno potrebna. Zato mora on brati

one ljud- za svoje zastupnike, koji će moći zastupati njegove koristi i čuvati njegova prava.

Svoj glas dati mora osobama, koje poznaju seljakuvi siromaštinu i njegovu bjeđu, koji su sami izdali od seljaka i koji s njim čute i trpe. Talijani su pa oni, koji bi htjeli, da naš seljak ostane glup i neuk, jer je to njihova korist.

Kandidatura Dr. Matka Laginje bila je naoduševljenjem pozdravljena.

Sastanak u Ceru uspio je neočekivano povoljno. Ljudi sa svih strana prisustvovali velikom pozornosti izvajanjim govornika i se obvezali da će svi dati svoj glas Dr. Matko Laginji.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Velika Izborna skupština. U subotu 20. t. mj. u 8 s. večer biti će velika izborna skupština u dvorani Narodnog Doma.

Pozivljemo naše da dodju svi na tu skupštinu, gdje će čuti mnogo upute i poduke za predstojeće izbore za Bač, kao i to, kako i koliko naših su Talijani oklastri ili izpustili iz izbornih listina.

Izborna skupština od prošle nedjelje bila je također zanimiva i vrlo dobro posjećena, te tako treba da bude i ona od subote.

Dodjte svi, da čujete naputke glede izbornih legitimacija, koje će doskora kapitanat početi razasijati.

Pučki sastanak u Alturi. Dojduću nedjelju navršuje se 40 godina otkad je narod našega jezika u Istri prvi put imao veliku narodnu skupštinu ili tabor. To je bilo dne 21. svibnja 1871 na briegu sv. Mihovila ispod Kastva.

Tamo je hrvatski puk Istre prvi put progovorio svoje želje, prikazao svoje potrebe, zavapio za svojim pravica a na otvorenom pod milinu nebom.

Uspomena na ovaj prvi tabor u Istri biti će baš na onom briegu uz crkvicu sv. Mihovila u kastavskoj občini. Ali ne možemo svi tamo, pak je odlučeno, da se bar u sv. kom kotaru Istre drž. po jedan sastanak na onaj isti dan, da se narod podučiti i ustali u svojoj svijesti. Za puljsku okolicu biti će pučki sastanak *dojduću nedjelju u Alturi.*

Na tom pučkom sastanku govoriti će naši nar. zast. gg. Dr. M. Laginja i Luka Kirac. Taj dan posle podne sprema se iz Pule izlet u Alturu, te sudeći po zanimanju stići će nas iz Pule u Alturu u nedjelju priličan broj. Tog dana pohrliti će u Alturu mnogo našega naroda iz bližnjih i udaljenih mjesta na pljuštini te i ovim putem preporučamo svim našima, da nas se u nedjelju što veći broj sakupi u Alturi da se bratski pozdravimo i porazgovorimo, i hrvatsku zadavemo vjeru, da ćemo na 13. junija svi složno poći na izbor za našu krv, a na strah i trepet oholog i krutog Latina.

Braćo, u nedjelju svi u Alturu!

Izborne listine. Kako smo to već spomenuli kamorra je ovaj put tako sastavila izborne listine za Pulu, da je to pravi skandal i da je kapitanat pravi, morao bi s mjesta zatvoriti onoga, koji je dao izložiti onakve izborne listine. Ali to kapitanat neće i ne može učiniti, jer bi najprije morao zatvoriti svoje ljude. Po izričitom slovu zakona kapitanat je naime dužan, da prije nego občina izloži izborne listine, sam ih pregleda ako su dobro sastavljene, t. j. da li su u nje uneseni svi, koji imaju izbornu pravu, te takove dat unesti u listine, i dobro gledati da li nije tko unesen u listine a nema prava, t. j. da li je tuđi podanik, ako nema 24 godine, ako nije godinu dana u Puli ili ga u opće više nema u Puli, te sve takove službeno brisati iz listina. Sve to kapitanat nije učinio, kao što je to morao učiniti, i tako su

izborne listine za Pulu, da Bog pomozil! Taj propust, nesar ili nehan sa strane kapitanata zadao je našem izbornom odboru vlašnog posla prigodom pregledavanja i uređenja listina za reklamaciju. Tako je naša stranka ovog puta predala preko 1000 reklamacija: i to oko 800 za unos u izborne listine a oko 250 za izbris iz listina većinom talijanskih podanika, te onakvih koji još nemaju 24 godine (njihovi djaci) i onih koji nisu još godinu dana u Puli. Sada je pak do našega naroda, da se listom spremi i na Antonju 13. junija dokaže kamorri, kako sve njezine spletke i lopovštine malo koriste, a c. k. vladi, da sva njezina pomoć kamorri ne pomaže, jer naš narod neće prestati živo boriti se, dok ne dobije sva svoja prava po Bugu i pri-sanom zakonu.

Od c. k. kapitanata u Puli pak očekujemo, da će savjestno ispitati sve reklamacije, i barem sada ispraviti netočnosti u listinama, kad je to već prije propustio učiniti.

Izbori za upravna vijeća u okolici. Da se nebi narod mutio, neka se znađe i razbistri ovo onim, kojim ne dodje u ruke naša novina.

Kako smo jur javili, podobne puljske *Altura, Medulin i Premantura* pitale su, da im bude dozvoljeno po zakonu od 25. oktobra 1868, da upravljaju same sa svojom imovinom i da u tu svrhu izabiru svoja upravna Vijeća, što Talijani zovu *consiglio d' amministrazione comunale.*

Takova vijeća imaju od prije podobne Sisač, Ližnjan, Pomer i Galežan.

Alturi, Medulinu i Premanturi povoljilo se je i biti će izbori za njihova upravna vijeća kako slijedi niže. Ti su izbori posve druga stvar, posebni poslovi svake one puejdine občine, te ne stoje u nikakvom savezu sa izborima u bečki parlament, koji će se, kako je već znano vršiti na Antonju 13. juna t. g.

Za upravno vijeće u *Alturi*. Birati će se tamo u školskoj zgradi dne 21. maja, to jest ovu nedjelju i to: *treće* tijelo (mali poreznici) od 9 do 10 ura jutro, *drugo* tijelo (srednji) od 10 do 11 ura jutro, a *prvo* tijelo od 11 do 11 $\frac{1}{2}$ jutro. Svako tielo Alturske občine ima birati po četiri zastupnika i po dva zamjenika.

Za upravno vijeće u *Premanturi*: Birati će se tamo u občinskoj dvorani dne 25. maja to jest na blagdan usašaša, i to: *treće* tijelo od 8 do 10 jutro, *drugo* tijelo od 10 do 11 jutro, *prvo* tijelo od 11 do 11 $\frac{1}{2}$ jutro.

Svako tielo občine Premanture bira po tri zastupnika i po dva zamjenika.

Za *Medulin* još nije konačno ustanovljen dan, jer je jedan utok na kotarsko poglavstvo, od izbornika koj nije unesen u listinu premda plaća 12 kruna čistoga državnog poreza. Ako bude na dobu riešen taj utok, onda bi u *Medulinu* bili za općinsko upravno vijeće dne 28. maja, *treće* tijelo od 8 do 10 $\frac{1}{2}$, *drugo* od 10 $\frac{1}{2}$ do 11 $\frac{1}{2}$, a *prvo* od 11 $\frac{1}{2}$ do 12 ura jutro. Nju dan još nije stalan, biti će objavljen.

Ti su dakle izbori samo za *upravljanje imetka dotične občine*. Ali sasvim tim, pače baš zato treba da naši ljudi u Alturi, Premanturi i Medulinu dobro paze, koje će upravitelje izabrati. Ti treba da budu ljudi narodni, koji poštuju svoj materinji jezik, a uza to razumni, prokušani i štedljivi gospodari. Jer sa novimi upravama treba da u vašim občinama počne i novi život, da narod počme triezno razpravljati i odlučivati o svojem posebnom občinskom dohodku i potrošku.

Dakle Alturci, Medulinci i Premanturci, pogovorite se liepo na dobu i složite dobre, narodne, pametne općinske uprave, pak će biti bolje.

Pazite na izborne legitimacije. Drugi tjedan počel će kapitanat razasijati po pošti izborne legitimacije na sve one, koji su upisani u izbor-

noj listini i to na dom. Zato upozorujemo sve naše, a svaki naš da o tome uputi prijatelja ili znanca. Da svaki pazi te dobije legitimaciju i oni koji su promienili prvašnje stanovanja, da se pobrinu te im legitimacija bude uručena. Svi oni pako koji ne budu dobili legitimacije, recimo najkasnije do 8. junija ili pet dana prije Antonje, a znaju da su u listini ili bi morali biti usljed reklamacije, da svi ti dodju na vrieme to javiti u Narodni Dom, pak će im se legitimacija reklamirati na kapitanatu. U Narodnom Domu za sve stvari od izbora, stoje naši ljudi u službi od 9 uri do 12 i od 3 ure po podne dalje.

I ova je klasična. Kamorra poznaju dobro razdor koji vlada u njezinim redovima, sastavljajuć izborne listine svjestno je decimirala naše izbornike a uvrstila tali janske podanike i takove svoje, koji nemaju još 24 godine, koji još nisu godinu dana u Puli, i kojih u Puli ili više nema ili u obće ne obstoje. Tu lopovštinu počiniła je kamorra u proračunano svrhu, da na ime tih poslednjih dodju glasovati bolesnici iz pokrajinske bolnice povezanih glava i kojekakvi sumnjivi individui, koje će kamorra znati na dan izbora izvoći iz njihovih špelunka. Nu ni to njoj nije bilo dosta. Da u listini ostane još manje njoj protivnih, a koje nije mogla ispustiti, izbacila je kroz svoje glaslo, auktoritativnu parolu*, da pripadnici ratne mornarice: kancelisti mornarice, podvornici i sl. nemaju prava glasa, jer da su to t. zv. gažisti bez činovnog razreda (Rangsklasse). I zblijla, divite se premudrosti, voditelj ovdješnjeg kapitanata g. prof. Mells Colloredo prihvatio je ućenu sentenciju kamorre i izjavio se za mnjenje kamorre i dao se upitati u toj stvari kod viših oblasti. Tom svojom „ućenom“ sentencijom g. prof. Mells Colloredo zbija nam imponira. Dok su godine 1907. svi pripadnici ratne mornarice (izim onih vojničkih stališa) bili u izbornim listinama i glasovali, kamorra im ove godine neće izbornu pravu, a što im visokoućeno povladjuje prof. Mells Colloredo, nakon što su mu to ogavni kamorriši pripisapnuli. Ali su ovdje na svoju žalost našli na „sudbinu jarca“ time, što mrtvo doduše ali jasno slovo zakona o izborima za carevinsko vijeće nedvoumno određuje da samo oni pripadnici ratne mornarice i stojeće vojske nemaju izbornog prava, koji stoje u aktivnoj vojničkoj službi i svi oni t. zv. Gağisten ohne Rangsklasse od *Soldatenstanda*, to su oni pripadnici ratne mornarice i stojeće vojske, te su pod oružjem, vojnici u pravom smislu rieči. Takvi gažisti bez činovnog razreda su na pr. viši podčastnici ratne mornarice, i ti naravno nemaju izbornog prava. Svi ostali pak priznati su izbornim zakonom kao građani, da i na tom polju porade u korist svoje skupne domovine.

Zato se nadamo, da g. prof. Mells Colloredo neće nasjest prefriganosti i lopovštini kamorre te neće dati brisati iz listina takve pripadnikeratne mornarice a koje je kamorra predložila za izbris, nego će po zakonu dati upisati sve one, za koje je naša stranka pitala da se unesu, a koje je kamorra iz listina ispustila.

Utrka u našoj okolici pod zaštitom bajuneta. Pišu nam iz Medulina: Nekoliko doseljenih smultivaca koji u našem mirnom Medulinu nadjoše kruha, kojeg im majka Italija ne mogao dati, u društvu sa nekoliko domaćih izroda, ustrojše nekakvo, talijansko sportsko društvo, koje je pokušalo predproše nedjelje držati utrku na biciklu. Upadalo je u oči veliki aparat policije za zaštitu one petorice junaka, koji u času razdraženosti nijesu se začali izri-gati najogavnije psovke upravo pod nosom iste policije, tako da su se prisutni zgražnuli. Čudimo se što politička oblast dopušta takove skandale u nedjeljne dane,

kad je na cesti kroz sela više svijeta, pa da u blizini njezinih organa pušta da aranžeri utrke fakinski tiskaju i tjeraju mirne ljude sa puta i tuću prolazeću marvu. To je nasilje, koje bi drugi put moglo sasvim lako izazvati reakciju. Mislimo da se može zahtjevati od polit. oblasti da takove smutnje i nasilja ne dopušta u opće nikakvom društvu, a kad dopušta izlete i utrke nek se malo bolje pobrine za red i pristojnost, te nek se bar udostoji obavjestiti dotičnu mjestnu općinu, inače neće zapječiti sukobe, ma stavila ona još veći broj onakove policije.

Krčki kotar:

Izborne sekcije u krčkom kotaru određene su kako slijedi: Poljica, Dubašnica, Sv. Vid-Miholjice, Omišalj, Dobrinj, Risika, Vrbnik, Novabaška, Starabaška, Punač, Kornić i Krk.

Poziv. U smislu §. 38. društvenih pravila poziva potpisano gg. članova na redovitu glavnu godišnju skupštinu, što će se održati u prostorijama „Hrvatske Čitaonice“ u Baski 30. t. mj. u 8 sati na večer sa sljedećim dnevnim redom: Izvještaj ravnateljstva o poslovanju; potvrda računa; odluka o razdiobi dobitku; gradnja kupališta; prijedlozi podastri ravnat. od članova i prijedlozi ravnateljstva.

NB. Društvene obračune kao i prijedloge može svaki član razviditi u društvenoj pisarni od 15. t. mj. unapred i to u utorak i petak od 11 do 12 sati pr. podne.

Ravnateljstvo Hrv. č. morskog i klimat. kupališta Baska.

Voloski kotar:

Proslava 40-godišnjice I. hrvatskog tabora u Istri. U nedjelju dne 21. svibnja 1911. na brežuljku sv. Mihovila kraj Kastva proslaviti će se 40-godišnjica održavanja I. hrvatskog tabora (narodne skupštine). Tom prigodom priređuje posebni odbor spomen-slavu i drugi hrvatski tabor na brežuljku sv. Mihovila. Raspored: I. U 10 sati u jutro pjevanja sv. misa u crkvi sv. Mihovila na istoimenom brežuljku. II. U 11 sati pr. podne otkriće spomen-ploče na I. hrvatski tabor obdržavanom kod sv. Mihovila 21. svibnja 1871. III. Po podne u 3 sata obdržavanje drugog tabora (javne skupštine pod vedrim nebom) sa ovim dnevnim redom: 1. Prvi hrvatski tabor u Istri, obdržavan na brežuljku sv. Mihovila dne 21. svibnja 1871, njegovo priređenje, značenje i uspjeh. Govori gradonačelnik Kastva g. Kazimir Jelušić. — 2. Napredak istarskih Hrvata i Slovenaca od god. 1871. do danas na političkom kulturnom i gospodarskom polju. Govori zastupnik naroda g. prof. Vjekoslav Spincić. — 3. Sadašnje stanje Hrvata i Slovenaca u Istri. Govori narodni zastupnik g. dr. Ivan Pošćić. IV. Pučka zabava s plesom, sudjeluje podnava društvena glazba Volosko-Opatija.

Hrvati! Pohrlite svi na ovu svečanost i skupštinu, da krepko i gromko zahtijevate uvedenje posvećenije narodne jednakopravnosti u Istri i po tome ispunjenje državnih temeljnih zakona. U slučaju da bude 21. 5. nepovoljno vrieme, biti će svečanost u četvrtak 26. 5. 1911. — Odbor.

Ispiti osposobljenja u Kastvu. Pred c. k. ispitnim povjerenstvom u Kastvu položiše sretno ispite osposobljenja za hrvatske pučke škole gospoda učitelji i učiteljice: Depolo Ivan, Anzulović Ante, Mušković Marija, Prebilić Rudolf, Rudež Herman, Rus Tereza, Sepić Anka, Zović Ivan, Zoržut Olga. Osposobiše se iz talijanskoga jezika kao predmeta: Črnjeka Matko, Gršković Jerko, Dukić Antun, a Vanik Ivan iz njemačkog jezika kao predmeta. Bio je osposobljen iz hrvatskoga jezika kao predmeta na talijanskim pučkim školama Cerne Franjo. Dva kandidata nisu uspjela položiti sretno ispit.

Pazinski kotar:

Roditeljski sastanak u Žrnjini otvorio je u nedjelju 7. svibnja iza 9 i 1/2 s. u jutro gosp. nadučitelj V. Kinkela. Pristupnici su roditeljima naglasio, da im on kao i ostala gg. učitelji i učiteljice, uvijek tumače korist od škole, ali ih oni ne će poslušati kako se vidi iz toga, što djeca vrlo neuredno u školu dolaze. Pozvao je i svoga bišega učenika g. prof. Novljanca, da im on protumači koju korist ima narod od škole.

Profesor je na početku svoga govora postavio pitanje: što želimo našoj djeci? Želimo, odgovorio je, da nam budu srećna na ovom i na onom svijetu. Na toj misli osnovao je čitav svoj govor. Sreće nam nitko nemože dati, nego treba, da je svaki sam sebi stvori, jer svaki je svoje sreće kovač.

Da čovjek uzmogne sebi sreću stvarati, valja ga dobro uzgojiti. Za uzgoj se brine roditeljski dom, crkva, škola i ljudsko društvo.

Iza toga se je govornik pobliže zabavio školom i njezinim radom. Protumačio je potrebu i vrijednost znanja čitati, pisati i računati. Nadodao je, da ono troje nije ništa drugo nego vještina i sredstvo za postignuće one uzvišene zadaće škole: uzgoj razuma, sreća i volje. Škola nastoji, da mladež upozna istinu, ljepotu i dobrotu, da prema tome živi i radi. Učitelj nemože svoje učenike pratiti kroz čitav život, ali im daje u ruke knjigu, da im bude učiteljem, drugom i prijateljem sve do hladnoga groba.

Razložio je, da djeca ne moraju u školu ići samo radi sebe nego i radi bližnjega svoga, jer smo svi jedan na drugoga vezani, jer svi živimo u porodici, župi, obćini, provinciji i državi, gdje imamo svojih prava, ali i dužnosti, koje mora svaki točno ispunjavati, ako želimo i kao pojedinci i kao cjelina srećno živjeti. I u tom pogledu imade škola veliku zadaću. S toga država i sili roditelje, da djecu svoju šalju u školu, ako drukčije ne ide, upotrebi i globu.

Čitavo je tumačenje potkrijepio primjericima iz života, a na koncu je ponovio svu korist, koju škola daje narodu. Školska soba bijaše dupkom puna naroda, koji su vanredno pažljivo slušali, pa nema sumnje da će dobro sjeme pasti na dobro tlo.

Gospodin je nadučitelj završio taj prvi sastanak i zahvalio roditeljima, što su se u tako lijepom broju njegovom pozivu odazvali.

Porečki kotar:

Iz Poreštine nam pišu: Izborne listine za obć. Poreč nose 2955 izbornika. Prati istom bilo je s naše strane uloženo 514 utoka, i to 152 za upis ne uvrštenih, a 372 za izbris ne imajućih prava izbora. Netom smo uručili utoke, spopala je Izraelj tolika strava, da su odmah raznesli viest po gradu o broju naših utoka te sutradan poslali dvojicu od kuće do kuće pitati, nije li možda koji od njihovih bio slučajno izostavljen. Strah je vrag.

Ovdješnjim kršćanskim socijalcem nije reć bi pravo, što se je naša stranka zauzela i poradila za tistoću izbornih listina, jer da je tako veća pogibelj, da propadne talijanski kandidat, pa bio taj i zloglasni Pödraka. Jer će oni u svakom slučaju glasovati radije za bezbožca Podreku, jer je Talijan, nego li za Dr. Laginju. I za sada budi ob ovom dosta. A vremenom ćemo drugovaćije, jer se već zbilja šutiti niti smije niti može. Sapientni pauca.

Obćini je Vrsar uručeno 172 utoka, i to samo za upis ne uvrštenih. Sve to na obraz načelnika dr. Dapasa, koji veli da je pravedan, jer da je radikalac.

Za sekciju Vrsnjan uručeno je 24 utoka, docim nam nije poznato za sekciju Sv. Ivana od Sterne. Čujemo ali, da će biti

tamo predanih do 100 utoka. Za obćinu Vizišadu bilo je predano 57 utoka.

I tako je reklamacijsko doba minulo. A sađa na posao, da budimo i sokolimo narod. Vrieme je kratko a narod razštrkan. Razštrkan, ali svaki dan to svjestiji: narod je to, koji još nije izgubio vjeru u bolju budućnost. Uzda se narode, poslušaj svoje vodje i budi stalan, da je budućnost tvoja!

Izborne sekcije u porečkom kotaru. Ta predstojeće državne izbore od 13. 6. t. g. c. kr. koš. poglavarstvo u Poreču odredilo je ove izborne sekcije:

I. u mjestnoj obćini Buje: biralište: 1. Buje za sve birae por. obć. Buje, Karsel, Krasica i Trihanj; 2. Momjan za sve birae por. obć. Brda, Merišće, Momjan i Sorbar;

II. u mjestnoj obćini Novigrad (Cittanova): biralište: Novigrad za birae cijele mjestne obćine Novigrad;

III. u mjestnoj obćini Grošnjak: biralište: Grošnjak za sve birae mjestne obć. Grošnjak;

IV. u mjestnoj obćini Umag: biralište: 1. Umag za sve birae por. obć. Umag; 2. Materada za sve birae por. obćine S. Lovreć, Materada i Petrovia;

V. u mjestnoj obćini Černi Vrh (Vertenaglio): biralište: Černi Vrh za sve birae mjestne obćine Černi Vrh;

VI. u mjestnoj obćini Motovun: biralište: 1. Motovun za sve birae porezne obćine Brkač, Motovun, Sovinšćina i Zamask; 2. Karojba za sve birae por. obćine Kaldir, Karojba, Montrilj, Novaki i Rakotole;

VII. u mjestnoj obćini Oprtalj: biralište: 1. Oprtalj za sve birae porezne obćine Čepić i Oprtalj; 2. Zrenj za sve birae por. obć. Gradinja, Topolovac i Zrenj;

VIII. u mjestnoj obćini Višnjak: biralište: 1. Višnjak za sve birae por. obć. Bačve i Višnjak; 2. Sv. Ivan od Sterne za sve birae por. obć. Sv. Ivan od Sterne, Sv. Vital;

IX. u mjestnoj obćini Višnada: biralište: 1. Višnada za sve birae por. obć. Višnada; 2. Kaštelir za sve birae por. obć. Labinci i Kaštelir;

X. u mjestnoj obćini Vrsar: biralište: 1. Vrsar za sve birae por. obć. Funtane, Geroldin, Lim i Vrsar; 2. Sv. Lovreć Pazenatički za sve birae por. obćine Sv. Lovreć Pazenatički;

XI. u mjestnoj obćini Poreč: biralište: 1. Poreč za sve birae porezne obćine Poreč; 2. Mongeb za sve birae por. obć. Dračevac, Faskulin, Mongeb i Musalez; 3. Žbandaj za sve birae por. obć. Badera, Žbandaj i Vervari; 4. Tar za sve birae por. obć. Frate, Nova Vas, Tar i Vabriga.

Koparski kotar:

Kandidati za I. izborni kotar. Prvi izborni kotar Istre za državne izbore, pod koji spadaju izbornici sudbenih kotara Buje i Piran, te oni mjestnih obćina Kopar i Milje, i koji je po izbornoj reformi pripao talijanskoj stranci u Istri, imati će više kandidata nego li ijedan izborni kotar Istre. Već do sada je prijavljenih i proglašanih pet kandidata a i to četiri talijanska i jedan hrvatsko-slovenske stranke. Od talijanskih kandidata proglašeni su službeno od dotičnih stranaka sljedeći:

1. Od talijanske liberalne (!) stranke odvjetnik Dr. Felice Bennati iz Kopra.
 2. Od talijanske pučke ili kršćansko-socijalne stranke Petar Spadaro činovnik kod financijskog ravnateljstva u Trstu.
 3. Od talijanske socijalističke stranke g. Razman, profesor na c. k. talijanskoj gimnaziji u Kopru.
 4. Od hrvatsko-slovenske stranke gosp. prof. Matko Mandić zem. zastup. u Trstu.
 5. Sam sebe proglasio je i opetovano proglasima preporučio g. Dr. Mihovil De-pangher liečnik u Trstu, rođen u Kopru.
- Od talijanskih kandidata najozbiljnija su prva dva t. j. Bennati i Spadaro ali nit

jedan nit drugi nemogu sa stalnošću računati na uspjeh.

Što se tiče našeg narodnog kandidata, on bi mogao oko sebe sakupiti toliko glasova, da bi ovi mogli odlučivati kod eventualnog i jako lahko mogućeg užeg izbora.

Iz Lankšca. Dne 7. t. mj. imali smo ovdje glavnu godišnju skupštinu naše posujnice, na kojoj je bio prisutan lijepi broj članova. Iz zaključnog računa za g. 1910. proizlazi: promet K 460.503-70; uloženo K 135.074-14 a dignuto K 42.215-79; dano zajmova K 57.941-74 a povraćeno K 15.554-55. — Tekući račun je aktivan sa K 69.835-83. — Čisti dobitak iznaša K 850-98.

U poslovnoj godini 1910. podvostručio se je prema god. 1909. promet, članovi, ulošci i zajmovi. Kako do sada kaže i ove će se godine poslovanje posujnice podvostručiti. To je najbolji znak, da je posujnica bila kod nas od velike potrebe.

Pred nekoliko dana sastali su se ovdje nekoi vidjeniji rodoljubi iz pojedinih sela naše župe a na poziv našeg Buždona da se dogovore glede izbora. Zaključilo se, da će svaki od prisutnih u svom selu živo poraditi, da bude čim više ljudi pohrli na izbornu poprište. Pošto je mnogo naših ljudi u svijetu na zaradi, neka barem oni, koji su kod kuće, pchrle da odadu svoj glas našem iskusnom vodji Dru. Laginji.

Izbornici župa Brest i Slum imat će svoje posebne sastanke glede izbora, jer smo si prilično udaljeni, pak je u tom pogledu mnogo zgodni je.

Brest kod Buzeta. Podružica sv. Cirila i Metoda imat će glavnu skupštinu dne 21 tek. na 3 sata poslije podne u kući br. 62. sa obićajnim dnevnim redom.

Razne primorske viesti.

Iz Zagreba nam pišu: Važnost velikog dana, koji se 21-vm svibnja približava veće smo u našem listu dovoljno razjasnili. Proslava 40-godišnjice prvog hrvatskog „labora“ proslaviti će se i u prijestolnici braće nam Hrvata u bijelome Zagrebu. Za ovaj dan sprema naša ovdješnja akademska omladina t. j. „Klub hrv. i slov. akad. Istrana u Zagrebu“ svećanu akademiju, koja će se obdržavati u prostorijama glazbenog zavoda grada Zagreba i to u 11 sati u jutro.

Kod te svećane akademije krasnosloviti će naša vrla umjetnica Marija Ružička Strozji prolug sastavljen od našeg omiljenog književnika i pjesnika, Katalinić-Jere-tova. Između ostalih biranih točaka umjetnog programa napomenuti nam, da će naš narodni zastupnik i odvjetnik Dr. Gjuro Červar predavati o važnosti tog velikog dana, te tako upoznati braću Hrvate u našoj prijestolnici sa neizbrisivim historičkim momentom, kojim je Istran-Hrvat pokušao prvi puta da skine sa svojih nogu i ruku teške negre kletog si dušmana Latina.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Gospodja

koja drži do zdrave njege kože, osobito ako želi da nastanu ljepote njege i zadržati i udržati njezinu mekanu kožu i bijelu put, univa se samo sa

Wijansko-milčevim sapunom (Seckensperfer-Liënenmilch-seife)

(Marka konj na palici) od Bergmann & Co., Teischel & E.

Komad po 80 para. Dohva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parimerija.

Br. 1628.

Oglas natječaja.

Otvara se natječaj na mjesto obćinskog liječnika zdravstvenog okružja u Buzetu i to na temelju pokrajinskog zakona od 12. kolovoza 1907. Br. 39.

Sa otom službom skopčana je godišnja plaća od K 3000 za liječenje siromaha. Osim toga zaslužiti će liječenjem nesiro-maha. Osim plaćenjem kozica, prigodom sudbe njih komisija i za vrijeme epidemija.

U slučaju razdiobe današnjeg zdravstvenog okružja ostaju isti uvjeti glede plaće nepromijenjeni.

Uz kvalifikacije u gore spomenutom zakonu mora natjecatelj poznavati hrvatski ili drugi koji od slavenskih jezika i po mogućnosti taljanski.

Dokumentirane molbe imaju se podastrijeliti do 1. junija 1911 na predsjedništvo ova-ga zdravstvenoga okružja putem obćinskoga glavarstva u Buzetu.

U Buzetu, dne 3. maja 1911.

Zdravstveno okružje združenih obćina Buzet-Roč.

Predsjednik Sancin v. r.

Čitajte i čudite se! **Nećuvano!**

600 komada samo K 3-80.

Krasna pozlać. Anker-ura s lancem, to-ćna, 3 god. jamstva, i mod. svil. kravata za gospodu, 3 kom. fin. žepna puca, 1 liepi prsten za gospodu sa imit dragim kamen. i cigaruša Bernstein, 1 broj (novost), 1 liepo žepno ogledalo, 1 kožna kesica, 1 peris, 1 par puca za manšete, 3 puca double sa patent. zaklopcem, 1 eleg. album razgledn. najljepši vidici svijeta, 5 šalj. predmeta, veliko veselje za mlado i staro, i vrlo prakt. ljubavni listar za gospodu i gospodje, 20 ddpis. predmeta i još preko 500 predmeta potrebit. u kući. Sve skupa s urom koja samo toliko vri-ćdi, stoji samo K 3-80. Posilja pouzećem središnja izvozna kuća

F WINDISCH, Kraków br. V.11.

Ako se ne dopadne, vraća se noc.

Br. 659.

Oglas.

Kod ovog obć. glavarstva nalazi se u polugu I zlatni lanac sa naoćarima i 1 naprsnica nadijeno oboje zajedno pred po prilici 3 i pol godine u Opatiji Vasanskoj. Onaj koji je te stvari izgubio — ako njegov opis istih bude odgovarao — moć će ih od podpisanaoga dobiti, uz isplatu propisane nagrade u roku od 1. godine. Oroliko se daje do općeg znanja u smi-slu §§ 390—393 gradjanskog zakona.

Veprinac 11. maja 1911.

Od glavarstva obćine.

Naćelnik Baehle v. r.

Ljekarnika **A. THIERRY-a balsam**

Jedino pravil sa zelenom duvnom kao zaštitna marka. Zakonom zašććen.

Slrako patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zarava-jućom markom progoni se kazeno po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja, pro-muklosti, kataru grla, prvih ije, bolesti pluć., specialno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i sluzene, pomanjkanja stolice, zubobolje i ostalih bolesti. Irganja zglobova, opekline, kožnih bolesti itd. 12 2 ili 6 1 ili 1 obiteljska boca K 5—

Thierry-eva centifoljska mast

sjećurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otek-lina, ozleda, upala, abscesa odstranjuje sva strana tjelesa, koja su došla u tjeelo pa često preduresne operacije, koje su sa bolima skopćane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posude stoje K 3-60.

Dobije se u ljekarni „A. Thierya“ u PRERADI Hrvatska. — Imade ga i skoro svim drugim ljekarnama.

